

VOORLOPIG VERSLAG VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR ONDERWIJS¹

Vastgesteld 1 mei 1985

De vaste commissie voor Onderwijs heeft het voorstel van Wet op de erkende onderwijsinstellingen in voorbereidend onderzoek genomen. Bij haar leden rezen de hieronder opgenomen vragen.

De leden van de fracties van C.D.A., P.v.d.A. en V.V.D. konden met het voorstel instemmen. Vooral vanuit het oogpunt van consumentenbescherming achtten zij het voorstel een duidelijke stap vooruit.

De leden van de C.D.A.-fractie waardeerden dat ook voor het niet-schriftelijk onderwijs meer garanties aan de consument worden geboden. De leden van de fractie van de V.V.D. benadrukten de gunstige gevolgen ten aanzien van de herkenbaarheid van het vele gebodene op het gebied van het buitenschools mondeling onderwijs. Zij vroegen of hun conclusie gerechtvaardigd was dat vooral uit kringen van het erkende schriftelijke onderwijs en de instellingen die opleiden voor staatsexamens en vestigings-examens is aangedrongen op uitbreiding van de Wet erkenning instellingen schriftelijk onderwijs (Weiso) met buitenschools mondeling onderwijs.

De leden van de fractie van de P.v.d.A. wilden weten of en in hoeverre afdelingen (min of meer) verbonden met scholen voor bekostigd dag- en avondonderwijs voor volwassenen ook onder het voorstel zouden kunnen vallen.

Erkennen van instellingen en/of cursussen

Bij de leden van de fracties van C.D.A. en P.v.d.A. rees de vraag of het niet al te omslachtig is èn de instelling èn elke cursus die aangeboden wordt te erkennen. Zij verwachtten de nodige organisatorische complicaties bij de voorgestelde regeling.

De leden van de fractie van de P.v.d.A. wezen daarbij op de wenselijkheid zeker binnen het complexe geheel van de volwasseneneducatie de grootst mogelijke helderheid na te streven. Deze leden hadden derhalve de voorkeur gegeven aan erkende cursussen boven erkende instellingen die *wel* en *niet* erkende cursussen verzorgen. De consument zal in de gekozen systematiek maar moeilijk zijn weg vinden.

De leden van de fractie van het C.D.A. waren bevreesd dat door de keuze voor het erkennen van de instellingen aan diezelfde instellingen impliciet een monopoliepositie wordt toegekend bij het vaststellen van de behoefte van het publiek aan nieuwe onderwijs-onderwerpen.

¹ Samenstelling: Hendriks (CDA), Mw. Grol-Overling (CDA), Pleumeekers (CDA), Oskamp (PvdA), voorzitter, Stam (PvdA), Van Boven (VVD), Mw. Vonhoff-Luijendijk (VVD), Vis (D'66), Mw. Van Leeuwen (PSP), Hoekstra (CPN), Abma (SGP), De Gaay Fortman (PPR), Schuurman (RPF), Van der Jagt (GPV).

Is de staatssecretaris van mening dat alléén onderwijsinstellingen deze behoefte kunnen onderkennen en dan vervolgens in die onderkende behoefte ook zullen voorzien? Deze leden memoreerden de opmerking van de staatssecretaris bij haar antwoord in eerste termijn in de Tweede Kamer (Handelingen Tweede Kamer blzz. 3164/3165), waar ze zegt: «Het erkende onderwijs met zijn gevarieerde en flexibele aanbod zal kunnen inspelen op sterk wisselende behoeften die ontstaan door de eisen die de huidige samenleving stelt. Het zal ook een welkome aanvulling betekenen op de mogelijkheden van het bekostigd onderwijs».

Indien andere instellingen, verenigingen of bedrijven die niet uitsluitend of in hoofdzaak onderwijsinstellingen zijn, cursussen zouden aanbieden, is eigenlijk hiervoor geen erkenning mogelijk, omdat zij als instelling daartoe niet kunnen worden erkend. Hoewel ook strikt genomen deze cursussen aan het onderwijsvragende publiek kunnen worden aangeboden, zullen zij de handicap hebben dat dit een niet-erkende cursus is. Wordt hiermee de vrijheid van onderwijs de facto niet beperkt?

Op welke wijze moeten instellingen in hun brochures en advertenties aangeven welke cursussen uit hun pakket wel en welke niet (of nog niet) erkend zijn?

Voorwaarden voor erkenning

De leden van de fractie van de P.v.d.A. constateerden dat de voorwaarden voor erkenning als instelling gedeeltelijk parallel lopen aan die tot bekostiging in het reguliere onderwijs. Was het dan ook niet juist geweest een democratiseringselement in het voorstel op te nemen, vergelijkbaar met de verplichting binnen het gesubsidieerde onderwijs een medezeggenschapsraad te hebben?

Reikwijdte van de wet

De leden van de fractie van de V.V.D. lazen op blz. 12 van de memorie van antwoord aan de Tweede Kamer (stuk nr. 5) «Om organisatorische redenen is het voorhands niet mogelijk al het niet-schriftelijk onderwijs in zijn geheel onder de erkenningsregeling te brengen. Derhalve is besloten tot gefaseerde invoering van de mogelijkheid tot erkenning. Regelrecht op grond van deze wet zullen alleen instellingen voor schriftelijk onderwijs en instellingen die opleiden voor staatsexamens en vestigingsexamens in aanmerking kunnen komen voor erkenning» (artikel 2, tweede lid onder b, 1e t/m 4e onderdeel).

Kan de staatssecretaris een toelichting geven op deze fasering? Hoe ziet zij die in de tijd?

Vallen onder de instellingen die «regelrecht op grond van deze wet in aanmerking komen» ook instellingen die nu al bestaan en uitsluitend «niet-schriftelijk onderwijs» geven?

Inspectie

De leden van de fractie van de V.V.D. vroegen of de omvang van de inspectie voldoende controle op deze veelomvattende onderwijssector mogelijk zal maken, zodat er geen ongerechtvaardigde verschillen ontstaan bij de toekenning van de erkenningen.

Tegemoetkoming studiekosten

De leden van de fractie van de V.V.D. wilden worden ingelicht over welke groepen cursisten van erkende instellingen voor schriftelijk onderwijs nu al in aanmerking komen voor een tegemoetkoming in de studiekosten voor deeltijdstuderenden. De staatssecretaris stelde vlak na de hierboven reeds door de leden van de C.D.A.-fractie geciteerde passage van haar antwoord

in eerste termijn aan de Tweede Kamer (Handelingen Tweede Kamer, blz. 3165) dat «het in de bedoeling ligt de cursisten van andere straks te erkennen cursussen op gelijke wijze in de regeling voor deeltijdstuderenden in te passen».

Kan de staatssecretaris in aansluiting op de bovengestelde vraag een overzicht geven van de groepen die volgens de nieuwe regeling voor tegemoetkoming in aanmerking komen?

Toeristisch en p.r.-onderwijs

In hoeverre biedt het wetsvoorstel, zo vroegen de leden van de V.V.D.-fractie ten slotte, de mogelijkheid greep te krijgen op de vele vormen van toeristisch en public relationsonderwijs? Deze leden hadden de stellige indruk dat de kwaliteit van deze opleidingen tot schade van de cursisten zeer uiteenloopt.

Civiel effect

De leden van de fractie van de P.v.d.A. sloten hun vragen en opmerkingen af met het verzoek een goed overzicht te verkrijgen van de aan de instellingen, die regelrecht op grond van deze wet erkenning kunnen vragen, verbonden examens, hun civiel effect, de controle op de eindtermen en de doorstromingsmogelijkheden naar het regulier onderwijs.

Zij verwezen ter zake onder meer naar de opmerkingen van hun partijgenoot in de Tweede Kamer, de heer Konings, ten aanzien van de Vestigingswet Detailhandel, de Vestigingswet Bedrijven 1984 en de Drank en Horecawet, tijdens het debat aldaar over dit voorstel (Handelingen Tweede Kamer, 1984–1985, blz. 1894).

De voorzitter van de commissie,
Oskamp

De griffier voor dit verslag,
Van der Putten